

راهها و حمل و نقل (۲)

● راه آهن

آیا تاکنون با قطار به مسافرت رفته‌اید؟ اگر پاسخ شما «بله» است، برای هم کلاسی هایتان درباره‌ی سفر با قطار توضیح دهید.

۱. چند نوع قطار داریم؟ دو نوع

ج ۱) قطارها ممکن است مسافربری یا مخصوص حمل بار باشند.

۲ ۱

۲. قطار را چه کسی هدایت می‌کند؟

من یک «لوکوموتوران» هستم (به کسی که قطار را هدایت می‌کند، «راهبر قطار» یا لوکوموتوران می‌گویند) در مسیرهای کوتاه، دو راهبر و در مسیرهای طولانی چندین راهبر قطار را هدایت می‌کنند.

راهبر برای تعیین مسیر از طریق شبکه‌ی بی‌سیم با مرکز در تماس است؛ زیرا اگر مانعی بر سر راه قطار باشد، راهبر نمی‌تواند ناگهانی و در همان لحظه قطار را متوقف کند.

حتی پس از اینکه راهبر ترمز را می‌کشد، قطار ۸۰۰ تا ۱۰۰۰ متر جلو می‌رود و بعد به‌طور کامل توقف می‌کند. بنابراین، هیچ‌گاه در مسیر قطار حرکت نکنید.

۳. حمل بار با قطار چه مزیت هایی دارد؟

به نقشه‌ی راه آهن سراسری ایران نگاه کنید. راه آهن ایران علاوه بر حمل مسافران، کار جابه‌جایی کالاها را هم انجام می‌دهد. حمل بارهای سنگین با قطار باربری، در مقایسه با کامیون ارزان‌تر تمام می‌شود. به علاوه، قطار مقدار بیشتری کالا را حمل و جابه‌جا می‌کند. (ج ۳)

با توجه به نقشه، پاسخ دهید.

۱- راه آهن سراسری ایران به کدام بندر در کناره‌ی دریای خزر مربوط می‌شود؟ **بندر ترکمن**

۲- راه آهن سراسری ایران به کدام بندرها در کناره‌ی خلیج فارس مربوط می‌شود؟ **بندر امام - بندر خرمشهر - بندر عباس - بندر ماهشهر**

۳- با توجه به مطالب درس پیش، سنگ آهن معدن‌های چادرملو و بافق با چه وسیله‌ای به کارخانه‌ی ذوب آهن می‌رسد؟ **قطار**

۴- اگر در شهر یا روستای شما ایستگاه راه آهن باشد و قطار از آنجا عبور کند، برای حفظ ایمنی ساکنان منطقه و قطار چه

کارهایی انجام می‌شود؟ به کمک بزرگ‌ترها در این باره پرس و جو کنید. شما چه راه‌های دیگری پیشنهاد می‌کنید؟

در مسیر قطار حرکت نکنیم - و به حرف مسولات توجه کنیم - دیوار کشی خطوط ریلی

حمل و نقل آبی: دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان

همان‌طور که می‌دانید، کشور ما از شمال و جنوب به دریا راه دارد و ما می‌توانیم از راه دریا با کشورهای دیگر ارتباط

برقرار کنیم. **۴. حمل و نقل با کشتی چه فایده هاو معایبی دارد؟**

فوائد (حمل و نقل با کشتی و از راه دریا بسیار ارزان است. کشتی‌ها برای حمل کالاهای سنگین، بسیار مناسب‌اند)

معایب (ولی خیلی آهسته حرکت می‌کنند. علاوه بر این، همه‌ی کشورها به دریا دسترسی ندارند)

▲ کشتی در حال حمل خودرو - بندر عباس، هرمزگان

▲ بندر امیرآباد - مازندران

۵. بندر را تعریف کنید؟

(بخش عمده‌ی صادرات و واردات کشور ما از طریق

بندرها و به وسیله‌ی کشتی صورت می‌گیرد.) (بندر جایی در

کنار دریاست که کشتی‌ها در آنجا توقف و بارگیری می‌کنند یا

بار خود را تخلیه می‌کنند.) ج ۵

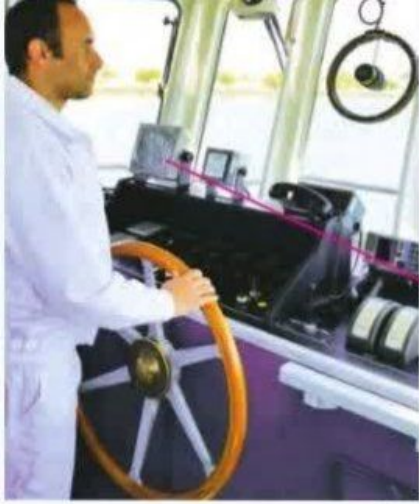
(راه آهن و راه‌های جاده‌ای ما به راه‌های کشورهای

همسایه متصل‌اند و از این طریق کالاهایی به سایر کشورها

صادر یا وارد کشور ما می‌شود.)

▲ کشتی در حال بارگیری - بندر چابهار، سیستان و بلوچستان

من ناخدای یک کشتی یدک کش هستم (به کسی که کشتی را هدایت می کند، «ناخدا» یا «کاپیتان» می گویند) ناخدا می تواند کشتی را از مسیرهای مشخص شده روی نقشه هدایت کند. او همچنین مدیریت افرادی را که در کشتی کار می کنند، به عهده دارد. ناخدا باید روحیه ای قوی داشته باشد تا در شرایطی مثل توفان بتواند با آرامش، کشتی و سرنشینان آن را نجات دهد.

▲ در گذشته، پیدا کردن مسیرها کار چندان آسانی نبود. امروزه با استفاده از رایانه و سامانه های موقعیت یاب جهانی یا «جی پی اس» به راحتی می توانیم مسیرها و فاصله های آنها را در دریا پیدا کنیم.

امروزه همه ی نواحی و کشورها برای رفع نیازهای خود بهم وابسته اند. در کشور ما نیز بعضی مواد اولیه و کالاها به کشورهای دیگر صادر می گردد و کالاهایی وارد کشور می شود.

▲ حمل کالا از طریق قطار باری

▲ حمل کالا از طریق جاده

۷. فواید و معایب حمل با هواپیما را بیان کنید.

حمل و نقل هوایی:

فواید
(هواپیما برای حمل مسافر و کالاهای سبک، بسیار مناسب است؛ زیرا سرعت زیادی دارد و مسافت‌های طولانی را در مدت کمی طی می‌کنم ولی هزینه‌ی مسافرت با آن زیاد است.) معایب ج ۷

∧ سالن فرودگاه امام خمینی (قدس سرزه)، تهران

۸. هدایت هواپیما با کیست؟

من یک خلبان هستم (هدایت هواپیما را «خلبان» و «کمک‌خلبان»، به‌عهده دارند) ج ۸
خلبان دوره‌های آموزشی خاصی را گذرانده است و گواهی‌نامه‌ی خلبانی دارد. او قبل از پرواز، مقدار سوخت هواپیما و سیستم‌های آن را بررسی می‌کند، از شرایط آب‌وهوایی مسیر خود آگاه می‌شود و با هماهنگی برج مراقبت، پرواز را انجام می‌دهد.

(همه‌ی کسانی که از وسایل حمل و نقل استفاده می‌کنند و همچنین کالا و باری که با این وسایل حمل می‌شود، باید بیمه باشند. اگر افراد یا بار بیمه شده دچار حادثه شوند، بیمه وظیفه دارد خسارت آنها را بپردازد.)

۹. فرودگاه بین‌المللی یعنی چه؟

به نقشه‌ی فرودگاه‌های ایران توجه کنید.

با هواپیما می‌توانیم به بعضی از شهرهای داخل یا خارج از کشور سفر کنیم (بعضی از شهرها فرودگاه بین‌المللی دارند و پروازهای خارجی از آن فرودگاه‌ها انجام می‌شود). ج ۹

در این نقشه فرودگاههایی که پرواز مسافری دارند، آورده شده است.

فعالیت

- کاربرگی شماره ۸ (مقایسه‌ی انواع وسایل حمل و نقل) را در کلاس انجام دهید.
- اگر در جنوب کشور دریا وجود نداشت، ما چه مشکلاتی داشتیم؟
- اگر قرار باشد به سفر بروید، کدام یک از وسایل حمل و نقل را که در این درس خواندید، انتخاب می‌کنید؟ چرا؟

۶. صادرات و واردات از طریق دریا نمی‌توانستیم انجام دهیم